

Textunderlag till hjälp för att känna igen äkta Dhamma

Av Tobias Heed

I denna tid finns det en stor mängd lärare och ett stort utbud av texter, påståenden, tekniker och metoder som sägs komma från Buddhan. Det är inte alltid lätt att veta vad som är äkta eller att avgöra vad man kan sätta sin tillit till.

Här har jag försökt samla olika utdrag från Pali-suttorna/texterna, Theravada-Buddhismens grundskrifter, som kan hjälpa en att avgöra om något man sett eller hört verkar vara äkta.

Denna text är av teknisk och akademisk karaktär och är mest riktad till den inbitne. Materialet är tänkt som en stabil grund att stå på för att göra framtida, mer akademiska utvärderingar av skrifter eller för att användas som debattunderlag.

Av detta följer att den är svårläst och antagligen inte är så intressant för alla. Men trots detta tänkte jag att det kan vara intressant för några och därför finns den att tillgå.

Först och främst: Vilka är de som förtalar Buddhan?

"Munkar, dessa två förtalar Tathagatan [Buddhan]. Vilka två?"

Han som framlägger det som inte sagts eller talats av Tathagatan som sagt eller talat av Tathagatan. Och han som framlägger det som sagts eller talats av Tathagatan som att inte vara sagt eller talat av Tathagatan.

Dessa är två som förtalar Tathagatan." [1]

Så hur vet man då vad som kommer från Buddhan och vad som inte gör det? Låt oss gå vidare.

Övergripande beskrivningar av Buddhans lära

Det kanske kan vara bra att först ta med några övergripande beskrivningar Buddhan gav om sin lära för att få ett ramverk kring vad han lärde ut.

- ♦ "Icke-görandet av något ont, utförandet av det som är skickligt, rengörandet av ens eget sinne: detta är de Vaknas lära." [2]
- ♦ "Som tidigare, så även nu förkunnar jag endast lidande och upphörandet av lidande." [3]
- ♦ "Och vidare, precis som havet har en enda smak – den av salt – på samma sätt, har denna Dhamma och Vinaya en enda smak: den av befrielse..." [4]

Här kan det också vara värt att notera att Buddhan kallar det han lärde ut och efterlämnade för "Dhamma och Vinaya", alltså ingår både Dhamma (läran) och Vinaya (regelverket för munkar och nunnor).

Vad Buddhans lära ska leda till

Följande utdrag beskriver vad de saker/fenomen/egenskaper som man utvecklar eller följer ska leda till för att vara en del av det Buddhan lärde ut. Först i detta tal till nunnan Gotami:

"Gotami, för de egenskaper vilka du må inse att,
'Dessa egenskaper leder till passion, inte till svalnad längtan;
till att vara fjättrad, inte till att vara obunden;
till ihopsamlande, inte till avstående;
till själv-upphöjelse, inte till ödmjukhet;
till missnöje, inte till nöjdhet;
till intrasslande, inte till avskildhet;
till lathet, inte till väckt uthållighet;
till att vara betungande, inte till att vara obetungande':
Kan du kategoriskt anse, 'Detta är inte Dhamman, detta är inte Vinayan, detta är inte
Lärarens instruktion.

För de egenskaper vilka du må inse att,
'Dessa egenskaper leder till svalnad längtan, inte till passion;
till att vara obunden, inte till att vara fjättrad;
till avstående, inte till ihopsamlande;
till ödmjukhet, inte till själv-upphöjelse;
till nöjdhet, inte till missnöje;
till avskildhet, inte till intrasslande;
till väckt uthållighet, inte till lathet;
till att vara obetungande, inte till att vara betungande':
Kan du kategoriskt anse, 'Detta är Dhamman, detta är Vinayan,
detta är Lärarens instruktion.'"[5]

Och sedan till munken Upali:

"Upali, de dhammas [saker/fenomen/egenskaper] som du må känna som, 'Dessa dhammas leder inte till total desillusionering, till svalnad längtan, till upphörande, till lugn, till direkt kännedom, till själv-uppvaknande, och inte heller till befrielse': Kan du kategoriskt anse, 'Detta är inte Dhamman, detta är inte Vinayan, detta är inte Lärarens instruktion.

Men för de dhammas som du må känna som, 'Dessa dhammas leder till total desillusionering, till svalnad längtan, till upphörande, till lugn, till direkt kännedom, till själv-uppvaknande, till befrielse': Kan du kategoriskt anse, 'Detta är Dhamman, detta är Vinayan, detta är Lärarens instruktion.'" [6]

Hur man vet vad man bör följa

Följande sa Buddhan till Kalama-folket vilka hade lyssnat på många olika lärare med vitt motsatta budskap. Detta hade gjort dem förvirrade och de undrade vem de skulle lyssna på och vad de skulle följa.

"Kalamas, gå inte efter redogörelser, efter legender, efter traditioner, efter skrifter, efter logiska antaganden, efter slutledningar, efter liknelser, efter medhåll genom att ha tänkt igenom olika åsikter, efter sannolikhet, eller efter tanken, 'Denna filosof är vår lärare.'

När ni för er själv vet att, 'Dessa dhammas [saker/fenomen/egenskaper] är oskickliga; dessa dhammas är klandervärda; dessa dhammas kritiseras av de visa; dessa dhammas, när de tas an och utförs, leder till skada och lidande' – då bör ni överge dessa.

När ni för er själva vet att, 'Dessa dhammas är skickliga; dessa dhammas är utan klander; dessa dhammas lovordas av de visa; dessa dhammas, när de tas an och utförs, leder till välfärd och lycka' – då bör ni anta och fortsätta med dem." [8]

Vad man bör vara försiktig med att följa

"Återigen, Sandaka, ta en lärare som är traditionalist, en som anser muntlig tradition vara sanning; han lär ut en Lära efter muntlig tradition, efter legender som efterlämnats, efter samlingarnas auktoritet. Men för en lärare som är traditionalist, en som anser muntlig tradition vara sanning, är vissa saker väl överförda och vissa är dåligt överförda, vissa saker är sanna och vissa är på annat sätt." [7]

Om något läggs fram och påstås komma från Buddhan

Här beskriver Buddhan hur man bör hantera en situation där en munk (eller för övrigt någon annan) påstår att något kommer från Buddhan:

"Fallet finns där en munk säger följande:

'I den Välsignades närvaro har jag hört detta, i den Välsignades närvaro har jag mottagit detta...

I närvaron av ett samfund med välkända, ledande församlingsäldsta har jag hört detta...

I ett kloster med många lärda församlingsäldsta som känner till traditionen har jag hört detta...

I närvaron av en enskild älderman som känner till traditionen har jag hört detta, i hans närvaro har jag mottagit detta:

Detta är Dhamman, detta är Vinayan, detta är Lärarens instruktion.'

Hans påstående ska varken godtagas eller förkastas. Utan att godta eller förkasta, notera noggrant hans ord och ställ dem mot lärotalen och se om de överensstämmer med Vinayan.

Om, genom att ställa dem mot lärotalen och se om de överensstämmer med Vinayan, du inser att de inte passar in med lärotalen eller överensstämmer med Vinayan, kan du dra slutsatsen: 'Detta är inte inte den Välsignades ord; denna munk har missförstått det' – och du bör avfärda det.

Men om...de passar in med lärotalen och överensstämmer med Vinayan, kan du dra slutsatsen: 'Detta är den Välsignades ord; denna munk har förstått det rätt.'" [9]

Om det som inte specifikt finns med i reglerna

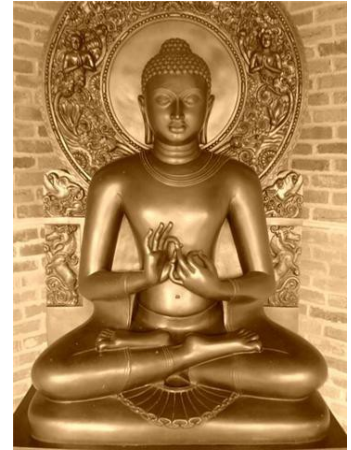
Om man möts av en situation, ett fall eller en händelse som inte finns med i reglerna så satte Buddhan upp en metod för att kunna avgöra hur man ska ställa sig till detta:

"Munkar, vadhelst, jag inte har invänt mot, sägandes 'Detta är inte tillåtet',
om det överensstämmer med det som inte är tillåtet,
om det går emot (bokstavligt "föregår") det som är tillåtet,
det är inte tillåtet för er.

Vadhelst jag inte har invänt mot, sägandes, 'Detta är inte tillåtet,'
om det överensstämmer med det som är tillåtet,
om det går emot det som inte är tillåtet,
det är tillåtet för er.

Och vadhelst jag inte har tillåtit, sägandes, 'Detta är tillåtet',
om det överensstämmer med det som inte är tillåtet,
om det går emot det som är tillåtet,
det är inte tillåtet för er.

Och vadhelst jag inte har tillåtit, sägandes, 'Detta är tillåtet',
om det överensstämmer med det som är tillåtet,
om det går emot det som inte är tillåtet,
det är tillåtet för er." [11]

Hur man slutligen vet att läran leder till Nibbana

Här pekar Buddhan på att man först måste ha övertygelse gällande andra personer. Sedan, genom att själv utvecklas så kan man veta själv. Det är genom att själv gå vägen man kan veta säkert och inte längre behöva förlita sig på andra.

"Utmärkt, Sariputta. Utmärkt. De som inte är bekanta med, sett, penetrerat, insett, eller uppnått genom urskilningsförmåga blir tvungna att lita till övertygelse gällande andra att egenskaperna övertygelse...uthållighet...uppmärksamhet...koncentration...urskiljning, då utvecklade och fullföljda, vinner fotfäste i det Dödslösa, har det Dödslösa som sitt mål och fulländning;
medan de som är bekanta, sett, penetrerat, insett, och uppnått det genom att använda urskilningsförmågan torde inte ha något tvivel eller osäkerhet att egenskaperna övertygelse...uthållighet...uppmärksamhet...koncentration...urskiljning, då utvecklade och fullföljda, vinner fotfäste i det Dödslösa, har det Dödslösa som sitt mål och fulländning."
[10]

Vidare läsning

Recognizing the Dhamma, Thanissaro Bhikkhu, [engelska],
<http://www.accesstoinsight.org/lib/study/recognizing.html>

Authenticity of the pali suttas, Thanissaro Bhikkhu, [engelska],
<http://www.accesstoinsight.org/lib/authors/thanissaro/authenticity.html>

Källor

---

[1] *Abhasita sutta: What was not said*, translated by Thanissaro Bhikkhu,
<http://www.accesstoinsight.org/tipitaka/an/an02/an02.023.than.html>

[2] *Dhammapada* (vers 183-185), translated by Thanissaro Bhikkhu,
<http://www.accesstoinsight.org/tipitaka/kn/dhp/dhp.14.than.html>

[3] *Anuraadho Sutta: Anuraadha is Caught Out*, translated by Maurice O'Connell Walshe,
<http://www.accesstoinsight.org/tipitaka/sn/sn22/sn22.086.wlsh.html>

[4] *Uposatha Sutta: Uposatha*, translated by Thanissaro Bhikkhu,
<http://www.accesstoinsight.org/tipitaka/kn/ud/ud.5.05.than.html>

[5] *Gotami Sutta: To Gotami*, translated by Thanissaro Bhikkhu,
<http://www.accesstoinsight.org/tipitaka/an/an08/an08.053.than.html>

[6] *Satthusasana Sutta: To Upali*, translated by Thanissaro Bhikkhu,
<http://www.accesstoinsight.org/tipitaka/an/an07/an07.079.than.html>

[7] *Sandaka sutta*, <http://www.palikanon.org/index.php/sutta-pitaka/majjhima-nikaya/681-mn76-sandaka-sutta-to-sandaka>

[8] *Kalama sutta: The Instruction to the Kalamas*, translated by Thanissaro Bhikkhu,
<http://www.accesstoinsight.org/tipitaka/an/an03/an03.065.than.html>

[9] *The Dhammapada* (i sin tur från Maha-parinibbana Sutta), translated by Thanissaro Bhikkhu,
<http://www.accesstoinsight.org/tipitaka/kn/dhp/dhp.intro.than.html>

[10] *Pubbakotthaka Sutta: Eastern Gatehouse*, translated by Thanissaro Bhikkhu,
<http://www.accesstoinsight.org/tipitaka/sn/sn48/sn48.044.than.html> [10]

[11] *Buddhist Monastic code I*, Thanissaro Bhikkhu,
<http://www.accesstoinsight.org/lib/authors/thanissaro/bmc1/bmc1.intro.html>

Översättarens kommentar:

Det finns många möjligheter till översättningar och det är sannolikt att jag missat eller missförstått något. Till exempel hade jag mycket problem med att hitta ett bra ord att översätta "qualities" i Gotami-suttan. Det blev till slut "egenskaper", men är inte riktigt nöjd med detta.

Om ni har kritik gällande översättningarna, förslag på texter som kan läggas till eller dylikt - meddela gärna mig och kom med ändringsförslag.

Sammanställd och översatt till svenska av
Tobias Heed - juli, 2013.

